

23 ta' Mejju, 1947.

Imħallfin :

Is-S.T.O. Sir G. Borg, Kt., M.B.E., LL.D., *President*.

L-Onor. Prof. Dr. E. Ganado, LL.D.

L-Onor. Dr. L.A. Camilleri, LL.D.

Erik Gollcher ne. *versus* Lieut. Denis Higgins ne. (*)

**Kompetenza — Emergency Compensation Board —
Att ta' Kummerċ — Bastimenti — Navigazzjoni —
Art. 5 (f) (1) tal-Kodiċi Kummerċjali u art. 37 (2)
tal-Kodiċi tal-Proċedura Civili.**

Il-Qorti kompetenti biex tawtorizza l-eżekuzzjoni ta' sentenza mogħtija mill-Emergency Compensation Board li tiffissa kumpens dovut bhala konsegwenza u dependentement minn atti tal-kummerċ, hija l-Qorti tal-Kummerċ tal-Maestà Tiegħu r-Re. U għalhekk dik il-Qorti hija kompetenti biex tawtorizza l-eżekuzzjoni ta' sentenza ta' l-imsemmi Board li tkun iffissat il-kumpens dovut in konsegwenza ta' operazzjonijiet dwar bastimenti u navigazzjoni u kwalunkwe operazzjoni dipendenti jew li għandha x'taqsam magħhom.

Il-Qorti, — Rat l-att taċ-ċitazzjoni quddiem il-Qorti tal-Kummerċ tal-Maestà tar-Re, li bih l-attur nomine, wara li ppremetta illi l-Emergency Compensation Board, fuq it-talba numru 314 tan-National Steam Ferry Boat Company kontra d-Divisional Sea Transport Officer, deċiża fil-25 ta' April 1946, li kopja tagħha tinsab annessa ma' l-att taċ-ċitazzjoni, iffissa u stabbilixxa l-kumpens ta' £4. 10. 0 kull gurnata għall-kiri tal-lanċa "Emily P.", ta' £4 kull gurnata għall-lanċa "Admiral Mitchell", £3. 10. 0 kull gurnata għall-lanċa "Fawna", u £3 kull gurnata għall-kiri tal-lanċa "Daphne", li gew rekwizizzjonati biex jiġu konvertiti f'tug-boats; illi l-konvenut fil-kwalità tiegħu fuq imsemmija għamel pagament ta' akkonti tas-somma li tista' tiġi fissata mill-Board, u sal-lum għad fadal dovuta lill-istess attur is-somma ta' £12,808. 1. 2. bilant ta' somma akbar; u illi l-istess attur nomine fit-28 ta' Mejju 1946 interpella lill-konvenut nomine biex iħallas l-ammont do-

(*) Ara sentenza sussegwenti f'din il-kawża—Appell Kummerċjali 31. 5. 48 (publikata).

vut in forza ta' l-imsemmija sentenza ta' l-Emergency Compensation Board, bl-imghax mill-25 ta' April 1946 sal-gurnata tal-pagament, u dan bl-ittra ufficjali tal-21 ta' Gunju 1946. izda l-konvenut nomine rrisponda illi ma jirrikonoxxix l-efkaccja u l-validita' tad-decizjoni fuq imsemmija; talab illi jigi awtorizzat jezegwixxi s-sentenza fuq imsemmija ta' l-Emergency Compensation Board tal-25 ta' April 1946 għall-pagament fuq imsemmi ta' £12,808. 1. 2, bl-imghax relattivi mid-data ta' l-imsemmija sentenza u bl-ispejjeż, kompriżi dawki ta' l-ittra ufficjali tat-28 ta' Mejju 1946;

Omissis;

Rat is-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Kummerè tal-Maestà tar-Re fit-22 ta' Marzu 1947, li biha ddikjarat ruhha inkompetenti biex tiehu konjizzjoni tal-kawża minhabba x-xorta ta' l-oġġett tal-kawża; bl-ispejjeż kontra l-attur nomine; wara li kkunsidrat;

Illi l-Qorti giebet 'il quddiem "ex officio" l-inkompetenza tal-Qorti minhabba x-xorta ta' l-oġġett tal-kawża; u fuq din il-kwistjoni, wara li sengħet ukoll l-avukati, irragunat illi biex dina l-kawża tista' taqa' taħ il-gurisdizzjoni ta' din il-Qorti, hemm bżonn illi n-natura tagħha tkun kummerċjali, jew li jkollha x'taqsam mal-kummerè (art. 37 (2) Kodiċi tal-Procedura Civili);

Illi setgħet kellha x'taqsam mal-kummerè ta' l-attur nomine, u jista' jkun hemm dubju li kienet ta' natura kummerċjali l-kwistjoni li ffirmat l-oġġett tad-decizjoni fuq imsemmija ta' l-Emergency Compensation Board, billi huma ta' natura kummerċjali l-kwistjonijiet kollha dwar attijiet ta' kummerè, u huwa atq ta' kummerè kull operazzjoni dwar bastimenti u navigazzjoni (art. 640 u 5 (f) tal-Kodiċi tal-Kummerè); liema dubju ma hemmx bżonn li jigi riżolut f'din il-kawża; imma ma tistax tiġi ritenuta ta' natura kummerċjali, jew relativa għall-kummerè, il-kawża preżenti fejn il-kwistjoni hija dwar l-eżekuzzjoni ta' sentenza, ossija decizjoni tal-Board fuq imsemmi, ritenuta nulla mill-konvenut nomine — kwistjoni li fiha ma tidhol ebda idea ta' kummerè;

Rat ir-rikors quddiem dina l-Qorti, ta' l-attur nomine,

li talab li jiġi minn dina l-Qorti deċiż liema hija l-Qorti kompetenti biex tiegħu konjizzjoni ta' dina l-kawża;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Illi bl-att ta' deċiżjoni l-attur nomine qiegħed jitlob li jiġi awtorizzat jeżegwixxi sentenza ta' l-Emergency Compensation Board, li kienet iffissat il-kumpens lilu dovut mill-konvenut nomine għall-kiri tal-laneċ "Emily P.", "Admiral Mitchell", "Fawna" u "Daphne", li kienu ġew rekwizizzjonati biex jiġu konvertiti f'tug-boats;

Illi huma atqijiet tal-kummerċ dawk li jirrigwardaw operazzjonijiet dwar bastimenti u navigazzjoni, u kull operazzjoni dipendenti jew li għandha x'taqsam magħhom (art. 5 (f) tal-Kodiċi Kummerċjali); u huma ta' kompetenza tal-Qorti tal-Kummerċ il-kawżi kollha li huma ta' natura kummerċjali jew li għandhom x'jaqsmu mal-kummerċ (art. 37 (2) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili);

Illi l-kwistjoni definita mill-Emergency Compensation Board hija ta' natura kummerċjali, u jirrivestu dik in-natura l-atti sussegwenti u minnha dipendenti, bhal ma' huwa l-att miġjub 'il quddiem biċ-ċitazzjoni; u għalhekk hija kompetenti biex tiegħu konjizzjoni tagħha l-Qorti tal-Kummerċ;

Għaldaqshekk;

Wara li tirrevoka s-sentenza mogħtija fit-22 ta' Marzu 1947, tiddikjara li l-Qorti kompetenti biex tiegħu konjizzjoni tal-kawża hija l-Qorti tal-Kummerċ tal-Maestà tar-Re, u tordna li l-atti jiġu miġbutin 'il dik il-Qorti għal dak l-iskop. L-ispejjeż taż-żewġ istanzi dwar l-incident jibqgħu mingħajr taxxa, id-dritt tar-registru jithallas bin-nofs bejn il-kontendenti.